

Гімназисткам – про репродуктивне здоров'я

5 травня 2014 року у Києво-Святошинському ЦСПР відбулася лекція з елементами інтерактивного спілкування на тему «Репродуктивне здоров'я». Слухачками лекції були учениці випускних класів Боярської гімназії. Під час зустрічі учасниці мали змогу не лише отримати нові знання із вказаної теми, але й поділитися відомою їм інформацією та висловити власне ставлення до теми.

Репродуктивне здоров'я

5 травня 2014 року у Києво-Святошинському ЦСПР відбулося тренінгове заняття з елементами піскової психотерапії для старшокласників Боярської ЗОШ №4 на тему «Репродуктивне здоров'я» (тренер Наталія Жанталай).

Заняття включало в себе інтерактивне спілкування, під час якого присутні з'ясовували думку, в чому полягає цінність здоров'я взагалі і репродуктивного зокрема. А ось вправа з піскової терапії полягала у тому, що тренер запропонувала за допомогою метафори (іграшки або символу) продемонструвати, що для кожного означає здоров'я. Спільними зусиллями учасники відслідкували зв'язок між почуттям відповідальності та здоров'ям. Тинейджери також перерахували дії та вчинки, котрі можуть нанести шкоду репродуктивному здоров'ю майбутніх мам і тат, визначили в чому саме полягають ризики. Кожен висловив свою думку з означених тем. За допомогою тренера

молоді люди розглянули зв'язок деяких хвороб та не відпрацьованих, придушених емоцій, котрі, відкладаючись у підсвідомості, негативно впливають на психічний та фізичний стан людини.

Під час зворотного зв'язку підлітки поділилися своїми думками та емоціями, що виникли внаслідок такого детального проникнення у тему. Зокрема, учасники тренінгу зазначили, що заняття спонукало їх більше замислитися на тему репродуктивного здоров'я; підкреслили, що було дуже цікаво та корисно вислухати думку однокласників. Всі учасники одностайно висловили побажання частіше спілкуватися в такому форматі.

«Із такими студентами приємно спілкуватись та мати справу...»

10 квітня 2014 року до Києво-Святошинського центру соціально-психологічної реабілітації населення завітала група студентів із Київського національного університету ім. Т.Г.Шевченка (спеціальність – «соціальна робота»). Студентів супроводжувала їх викладач Оксана Миколаївна Гарнець, давній друг Центру, багаторічний координатор Чорнобильської програми ООН, котра стояла у витоків заснування центрів реабілітації населення на уражених територіях. Директор ЦСПР Ангеліна Лахтадир привітала гостей та провела екскурсію по Центру.

Заступник з методичної роботи Тетяна Бондаренко показала мультимедійну презентацію про роботу психологів, соціальних педагогів та соціальних працівників у стаціонарних відділеннях Київської обласної дитячої лікарні.

Після кави-паузи студентам було запропоновано передивитися актуальну екологічну виставку «Земля – наш дім». Потому молоді люди поділилися на групи та під проводом фахівців рушили по відділеннях лікарні, щоб стати свідками та учасниками практичної роботи з хворими дітьми.

Студенти відвідали відділення отоларингології, ендокринології, гастроентерології, кардіології, пульмонології та отримали можливість відслідкувати, як особливості хвороб і лікування визначають специфіку роботи в кожному з відділень. Молоді люди виявляли щире зацікавлення, залюбки брали участь у заняттях з дітьми, були активними учасниками вправ, ігор, сценки.

Пообіді на студентів чекало ще одне практичне завдання: їм було запропоновано самостійно розробити у підгрупах план заняття для конкретної цільової аудиторії (маленькі діти, підлітки, молодь) та з урахуванням наступних проблем: страх медичних процедур; адаптація до умов лікарні; важкий пожиттєвий діагноз.

Усі групи прекрасно впоралися із завданням, показали не лише високий рівень знань, але й творчий підхід, небайдужість до пацієнтів та їх соціально-психологічних проблем.

Наприкінці заходу Оксана Миколаївна Гарнець висловила подяку

спеціалістам Центру за теплий прийом та пообіцяла завітати із студентами до Центру іще не раз. Директор ЦСПР Ангеліна Лахтадир у свою чергу подякувала студентам за плідну працю, а пані Оксані – за високий рівень підготовки молодих фахівців. Спеціалісти Центру одноставно відмітили високий рівень фахової підготовки студентів, осмислення ними отримуваної спеціальності, глибокий аналіз майбутніх перспектив роботи соціального працівника. На переконання фахівців ЦСПР, другокурсники виявили високий пізнавальний інтерес, зацікавленість у діяльності ЦСПР, налаштованість на конструктивну роботу. Молоді люди були активні, сміливі, щирі, відверті, емпатичні, милосердні. Демонстрували високий рівень практичної підготовки, відсутність комплексів у роботі з дітьми, креативність, вміння працювати в команді, здатність вирішувати конкретні завдання, пов'язані з реальною роботою соціального працівника, зокрема, з такою непростою цільовою аудиторією, як маленькі пацієнти, їх батьки та персонал лікарні. І як підсумок наведемо висловлювання одного із фахівців Центру: «Із такими студентами приємно спілкуватись та мати справу».

А тепер наведемо відгуки студентів. Молодим людям було запропоновано відповісти на питання, що їм найбільше сподобалося під час роботи в ЦСПР, що найбільше здивувало і що, на їх погляд, вже зараз вони можуть застосувати на практиці. **Ось які відповіді ми отримали: Мені найбільше сподобалося, що...**

- ... психолог активно та досить продуктивно працює з емоційними та психологічними станами пацієнтів. Сподобалося ставлення до пацієнтів та умови їх перебування в лікарні;
- ... до нашого візиту поставились серйозно, добре підготувались, зробили гарну презентацію, придумали цікаву програму. Сподобалося ходити до дітей;
- ... проводиться робота з дітьми, спрямована на подолання страхів медичних процедур, а також організація їх змістовного дозвілля;

- ... нам надали можливість не тільки прослухати теоретичну частину, а ще й особисто відвідати відділення лікарні, поспілкуватися з психологом, виконати цікаве практичне завдання у якості зворотного зв'язку;
- ... персонал центру створює дружню атмосферу, як у самому центрі, так і в лікарні;
- ... відкритість і щирість дітей, які легко йшли на контакт, теплий прийом. Спеціалісти дуже зацікавили, дали поштовх до праці та обдумування, що потрібно маленьким клієнтам;
- ... у центрі спеціалісти знають свою справу, вони дійсно надзвичайно допомагають хворим діткам, підтримуючи їх, відволікаючи від зацикленості на хворобі. Для мене працівники Центру ототожнюються із своєрідними додатковими ліками для хворих діток;
- ... персонал має великий досвід, завдяки чому співпраця з дітками, волонтерами, батьками налагоджена і продуктивна. Приємна атмосфера, що дуже важливо для діток, а також для медперсоналу;
- ... у центрі працюють дуже розуміючі та добрі люди. Це можна було спостерігати під час походу до лор-відділення: як дітки сприймали соціального педагога і як вона знаходила до них підхід;
- ... роботу з хворими дітьми проводить волонтер з таким самим діагнозом. Це чудово, така розмова є більш щирою та корисною;
- ... я зустріла в Центрі таке ставлення до своєї роботи, на котре варто рівнятися. Атмосфера позитиву, що є ключем до реабілітації;
- ... спеціалісти Центру доволі доброзичливо ставляться до клієнтів, вони відкриті по відношенню до медперсоналу та сторонніх. Відтепер у мене є уява стосовно багатьох нюансів. Дуже сподобалося місцезнаходження лікарні: це неймовірно!
- ... я побачила діяльність соціального працівника в реальності. Також дуже сподобалося спілкуватися з дітьми, котрі перебувають у лікарні, особливо молодшого

- віку, бо вони швидше йшли на контакт та були більш відкриті. Я більше дізналася про те, як може співпрацювати персонал лікарні та соціально-психологічної служби. Сподобався теплий прийом;
- ... я мала змогу дізнатися про незвичайну форму роботи соціальних працівників та психологів у медичних закладах, що зовсім не поширено в Україні;
  - ... я побачила, як працює центр соціально-психологічної реабілітації при лікарні. Умови, в яких проживають пацієнти. Те, як працівники віддаються роботі та найбільше те, що я побачила значення соціально-психологічної підтримки хворих дітей;
  - ... ми сходили у відділення, де лікуються підлітки та діти. Атмосфера в лікарні дуже добра, діти почувують себе не замкненими;
  - ... в мене за два роки вперше з'явилась реальна можливість спостерігати за роботою психологів, соціальних педагогів, соціальних працівників та волонтерів у лікарні. Сподобався гарний прийом;
  - ... була змога пограти з дітьми у різноманітні ігри та поспілкуватися з ними. Послухати психолога – фахівця своєї справи;
  - ... у центрі панує дружня атмосфера командної роботи працівників. Крім того, ми мали нагоду зіткнутися з реальною практикою соціально-психологічної роботи в умовах лікарні;
  - ... нам дуже гарно представили роботу Центру та лікарні. Діти відкриті та щирі, легко йдуть на контакт. Робота фахівців на високому рівні. Також дуже сподобалося творче завдання, котре ми виконували. Адже ми використовували ті ресурси, які є у нас та які ми здобули.

Мене здивувало, що ...

- ... робота спеціалістів на такому високому рівні, а вони віддані своїй роботі і живуть цим;

- ... всі усміхнені і не озлоблені;
- ... скільки роботи проводиться для дітей у лікарні;
- ... психологи і соціальні працівники реально виконують багато роботи, і вони необхідні у лікарнях;
- ... атмосфера у відділенні, доброзичливі стосунки між дітьми в гастроентерологічному відділенні;
- ... діти відверто розмовляють про свою хворобу і щиро діляться своїми проблемами;
- ... держава низько оцінює роботу працівників центру – мала заробітна платня;
- ... за 13 років Центр надав соціально-психологічну допомогу більш, як 180 тис. клієнтам;
- ... робота проводиться з пацієнтами багатьох відділень лікарні;
- ... у цьому центрі надають допомогу всім, хто її потребує, особливо батькам, чиї діти знаходяться на лікуванні;
- ... була надана можливість прослідкувати процес роботи, внутрішню діяльність. Подібне є цінним досвідом. Дуже вдячна за доброзичливу атмосферу;
- ... діти доволі легко йдуть на контакт;
- ... і лікарня, і соціально-психологічний центр працюють в умовах надзвичайної психологічної теплоти, кожен з працівників намагається знайти індивідуальний підхід до дитини, розрадити, порадувати, заспокоїти. Робоча атмосфера дійсно надзвичайна. Неоціненний практичний досвід;
- ... працівники так вільно спілкуються з пацієнтами, мають до них індивідуальний підхід;
- ... психологічна підтримка потрібна не тільки пацієнтам та батькам, але й медперсоналу. Також мене вразила відкритість дітей, що означає велику психологічну працю, проведenu з ними до цього;
- ... ми були в палаті та брали участь у тренінгах разом із дітьми. Вони спочатку були не такі відкриті, а потім активно включилися у тренінг та розмову;
- ... діти в ендокринологічному відділенні легко йдуть на діалог;

- ... люди вкладають всю душу у свою справу і це дуже добре. Дякую за теплий прийом;
- ... споглядання практичної діяльності працівників центру було підкріплено можливістю нашого часткового залучення до практичної діяльності;
- ... робота психологів, соціальних педагогів, соціальних працівників відіграє велику роль у самопочутті та настрої дітей, а також те, що діти цілком спокійно, з легкістю сприймають психологів, соцпедагогів та соцпрацівників та не бояться їх.

Після семінару я вже зараз можу...

- ... налагоджувати контакт із пацієнтами-дітками та допомагати їм долати медичні страхи та напружену атмосферу;
- ... іти в лікарню волонтером і взаємодіяти з дітьми та батьками;
- ... допомогти у проведенні тренінгу для пацієнтів;
- ... точно визначитись із своєю майбутньою роботою;
- ... замислитись над подальшим проходженням практики і, можливо, проведенням волонтерської діяльності у цьому центрі;
- ... розуміти хворих дітей і уявляти себе в одному стані з ними;
- ... реально оцінювати роботу соціальних працівників у центрі, оскільки я дізналася про специфіку роботи саме з хворими дітьми;
- ... сміливо працювати соціальним працівником у такому Центрі;
- ... сказати точно, що в соціальному центрі дуже цікаво працювати, і ця праця приносить величезне задоволення;
- ... використовувати набуті знання;
- ... займатися соціальною роботою в соціально-психологічному центрі;
- ... більш цілісно уявляти свою подальшу діяльність у сфері медицини у якості психолога чи соціального працівника;

- ... розробити власну програму допомоги для дітей з різноманітними захворюваннями, зокрема у вигляді тренінгів;
  - ... опанувати певні цікаві методи роботи та починати працювати;
  - ... розуміти особливості дітей, які лежать у лікарні, їх психологічні особливості та потреби. Ще я зрозуміла, що в майбутньому я б хотіла спробувати себе в цій професії – саме в лікарні;
  - ... провести тренінги, інформаційну гру для дітей;
  - ... замислитися про перспективи роботи в лікарні;
  - ... попрацювати з пацієнтами-дітьми;
  - ... охарактеризувати специфіку соціально-психологічної роботи в умовах медичних закладів;
  - ... осмислити, що цей Центр відіграє велику роль в житті дітей, коли вони перебувають у лікарні, і наша професія все-таки важлива у житті людей.
-

Як виховати свідомого громадянина

24 березня 2014 року у Боярській ЗОШ І-ІІІ ст. № 1 відбулася педагогічна рада з виховної роботи «Громадянське виховання як чинник соціалізації учнівської молоді». Учителі школи жваво обговорювали одне з найактуальніших питань сьогодення – як виховати свідомого громадянина держави. Вела нараду заступник директора з виховної роботи Ірина Борзенець, котра наголосила, що в наш неспокійний час суспільство народжує нову людину. І саме від учителів багато в чому залежить, яким буде громадянин незалежної України.

На педраді було обговорено концептуальну соціалізацію,

важливість формування громадянської відповідальності, відповідну роботу з дітьми початкових класів. Присутні дійшли висновку, що основними критеріями громадянського виховання має бути гуманізація, демократизація, рівноправність, партнерство, рівнообов'язковість партнерів (учня та вчителя), позитивна налаштованість, милосердя. Зупинилися і на особливій ролі шкільної соціально-психологічної служби, котра поміж іншим повинна доносити до вчителів інформацію про вікові психологічні особливості дітей. Говорили й про роль учнівського парламенту у вихованні майбутніх керівників.

Серед доповідачів була директор Києво-Святошинського центру соціально-психологічної реабілітації населення Ангеліна Лахтадир, котра наголосила на тому, що ознакою успішної соціалізації особистості є її готовність взаємодіяти з соціумом, знайти своє місце в суспільстві, вписатись у нього. Юність – це та пора, котра недаремно вважається особливо напруженою і небезпечною, оскільки кожна особистість самостійно вирішує, до якої спільноти пристати. І завдання дорослих – підказати, залучити до корисної діяльності, попередити про небезпеки. Процес формування громадянина – це процес розвитку такої особистості, в якій органічно поєднуються високі моральні чесноти, громадянська зрілість, патріотизм, професійна компетентність, активність, творчі нахили, почуття обов'язку й відповідальності перед суспільством, перед Батьківщиною.

Ангеліна Миколаївна показала відеопрезентацію про діяльність Центру реабілітації населення по соціалізації молодих людей, поділилася здобутками спеціалістів ЦСПР у формуванні соціальної активності та відповідальності за свої вчинки. Психологи, соціальні педагоги і соціальні працівники підходять до питання соціалізації комплексно і формують у молодих людей лідерські якості, високу самооцінку, вміння спілкуватися, ефективно розв'язувати конфлікти, уникати небезпек, котрі чатують на них у соціумі. Молодь пізнає основи командної взаємодії, набуває вміння спілкуватися між собою, а також із

дорослими, у тому числі з чиновниками. Це відбувається під час бесід і тренінгових занять, але головне – в ході реальної соціально корисної діяльності. Молоді люди об'єднуються у молодіжні клуби, розробляють та реалізують соціальні міні-проекти, беруть участь у благодійних акціях, молодіжних форумах, флеш-мобах тощо. Вчасна і ефективна соціалізація молодих людей – це наше спільне завдання.

Батькам про стилі сімейного виховання

1 березня в актовій залі Боярської загальноосвітньої школи №4 психолог Києво-Святошинського центру соціально-психологічної реабілітації населення Наталія Жанталай провела семінар «Стили сімейного виховання». Захід відбувся за запитом батьків дітей, що проходять курс підготовчих занять (5-6 років). Батьки мали змогу переглянути мультимедійну презентацію, що

містила підбірку відеоматеріалів, котрі наочно характеризували кожен із стилів виховання, котрих загалом є шість: гіперопіка, виховання подарунками, авторитарний стиль, «кумир сім'ї», байдужість, співробітництво. По закінченні презентації психолог у ході інтерактивного спілкування обговорила з батьками ті фактори, котрі впливають на вибір конкретного стилю. Оскільки мам чи тат найбільш цікавило, який же стиль виховання вони практикують із своїми дітьми, їм було запропоновано декілька вправ, за допомогою котрих вони самі зможуть у цьому визначитись.

Ще було обговорено способи, які можуть допомогти наблизитись до оптимального стилю виховання («співробітництво»). При цьому мається на увазі, що батьки:

- Узгоджують в сім'ї заборони та вимоги до дитини;
- Приймають дитину такою, як вона є;
- Надають певну самостійність (зокрема, замінюючи директивний контроль на інструктивний: «можливо, ти зробиш так, як я запропоную»);
- Ставляться з теплом та емпатією;
- Поважають думку дитини та почуття власної гідності;
- Завжди готові прийти на допомогу;
- Визнають право дитини на помилку;
- Можуть зізнатися у своїй неправоті;
- Налаштовують дитину на процес навчання, а не на результат (особливо у початковій школі).

На завершення батьки подякували Наталії Валентинівні за змістовний і корисний семінар.